

COFARM

PŘÍPADOVÁ STUDIE: Dairy Farm Partnership

Úvod

Tradičním modelem zemědělského hospodaření v Irsku je rodinná farma vlastněná a řízená členem rodiny. Důsledkem toho je, že převládající cesta k zemědělství vede skrze nástupnictví nebo dědictví rodinné farmy. Historie vlastnictví půdy a vazby k půdě vede k velmi málo častému prodeji pozemků. Pronájem a v poslední době i dlouhodobý leasing poskytuje zemědělcům příležitost získat přístup k půdě, aby se mohli uchytit v zemědělství nebo rozšířit stávající podniky.

Mezi irskými zemědělci existuje dlouhá tradice neformální spolupráce, během které si navzájem pomáhají, a to jak v době vrcholné poptávky po práci, tak v časech krize. Formální partnerství mezi farmami v Irsku se však v posledních dvou desetiletích skutečně významně vyvíjelo a rozvinulo. Tento vývoj byl způsoben vytvořením partnerství pro produkci mléka, které bylo umožněno v rámci nařízení o mléčné kvótě. Zrušení kvót na mléko v roce 2015 způsobilo změny v pravidlech a koncepci smluvního partnerství v oblasti zemědělství. V Irsku se rozvinuly dva typy partnerství v oblasti zemědělství: v rámci rodiny a mezi rodinami. Partnerství v rámci rodiny je častější a může zahrnovat manželky, rodiče a děti nebo sourozence a často zahrnuje jen jednu farmu. Na partnerství mezi rodinami se zpravidla podílejí dva nebo více nerodinných zemědělců, kteří spolupracují a zapojují více než jednu zemědělskou firmu se zaměřením na jeden nebo více produktů. Partnerství lze nalézt v provozech ve všech podnicích, ale je nejčastěji využíváno v odvětví produkce mléka. Odhaduje se, že v roce 2017 bylo v provozu přibližně 1 800 až 1 900 smluvních partnerství v zemědělství, z čehož přibližně 75 % bylo těch mezi rodinami.

Tato případová studie popisuje smluvní partnerství mezi farmami zahrnujícími dvě rodiny: Treacy a Fitzgerald. Provozovatelé farem jsou hlavně pan Sean Treacy a pan Kieran Fitzgerald. Partnerství se nachází v Littletonu, oblast Tipperary poblíž velkého města Thurles, na jihu Irsku, v oblasti Midlands. Partnerství bylo zahájeno dne 1. ledna 2016 a je registrováno zákonem prostřednictvím registrace u Ministerstva zemědělství, výživy a námořní dopravy (které vede v Irsku oficiální rejstřík partnerství v oblasti zemědělství).

Sean je ženatý s Lorraine a mají dvě děti. Sean zdědil roztržitěnou rodinnou farmu a před zahájením partnerství měl 70 dojníc, odchovával vlastní jalovice na obnovu stáda a holštýnské plemenné býky na prodej. Kieran je ženatý s Angelou a také mají dvě děti. Je kvalifikovaným zemědělským podnikatelem, v minulosti pracoval jako farmář, ale nedávno pracoval také v těžebním průmyslu.

Sean a Kieran žijí ve stejné venkovské oblasti a poznali se mnoho let před založením zemědělského partnerství, protože Kieranova manželka Angela je sestřenice Seana. Kieran po dobu několika let příležitostně pracoval na farmě.

Základní informace

Littleton, Co. Tipperary

Název Dairy Farm Partnership

Rok založení 2016

Druh spolupráce Producentická skupina

Počet farmářů/zapojených podniků **Dvě Rodiny**

Informace o farmě

Popis farmy

Jádro farmy zahrnuje rodinnou farmu Treacyových, kterou Sean zdědil od svých rodičů a půdu, kterou Sean přikoupil. Celkem k farmě patří přibližně 80 hektarů, z nichž je 44 hektarů je vlastních, 24 hektarů na 10 let propachtovaných a 12 hektarů s kratšími nájemními smlouvami. Zhruba 23 hektarů slouží pro pastvu krav, zbylá půda je roztržštěna do bloků a je ve vzdálenosti jedné až dvou mil od statku. Dostupnost půdy pro dojnice je omezujícím faktorem pro rozšíření stáda dojnic.

Pod farmu spadá stádo dojnic holštýnského plemene. Před vytvořením partnerství Sean dojil 70 krav. Nynější plán je takový, že se bude postupně rozšiřovat velikost stáda odchovem jalovic. V roce 2016 bylo dojeno přibližně 98 kusů, v roce 2017 pak 112 kusů a v roce 2018 celkem 125 kusů. Cílem je dosáhnout do roku 2019 dojení 140 kusů, udržet velikost stáda na této úrovni a budoucí dodávky navýšit na 1 000 000 litrů mléka.

Omezujícím faktorem je plocha půdy pro pastvu dojnic, kterou nelze rozšířit. Farmáři proto kombinují pastvu a krmení zeleným sečeným krmivem. Nedávno získaná plocha asi 24 hektarů půdy do dlouhodobého pronájmu bude proto oseta travou k sečení na zelené krmivo. Sean a Kieran zakoupili stroje na sklizeň této trávy.

Informace o procesu spolupráce

Partnerství mezi farmami zahrnuje dvě rodiny a to rodinu Treacy a Fitzgerald. Sean Treacy a Kieran Fitzgerald jsou hlavní provozovatelé farem. Je zřejmé, že jejich manželky ovlivnily zahájení procesu partnerství a že z něj mají výhody. Sean a Kieran v současné době pracují na farmě na plný úvazek.

Původ a rozvoj partnerství mezi farmami

Před zahájením partnerství Sean provozoval rodinnou farmu a choval 70 dojnic. Po zrušení kvót na mléko v roce 2015 uvažoval, jak rozšířit stádo dojnic. Hlavními problémy byly nedostatek půdy a schopnost řídit farmu sám. V roce 2013, v rámci akce Teagasc, měl Sean možnost seznámit se s úspěšným partnerstvím mezi farmami. V důsledku toho začal uvažovat o tom, že spolupráce mezi farmami pro něj může být dobrou volbou, pokud jde o rozšíření, rozvoj, práci a nakonec i kvalitu života.

Kieran je kvalifikovaný zemědělský podnikatel, ale nějakou dobu pracoval v těžebním průmyslu. Vždy měl rád chov mléčného skotu, a když byl v roce 2015 propuštěn z práce, zvažoval své budoucí profesní zaměření. Aby mohl pokračovat v práci v těžebním průmyslu, musel by dlouze cestovat do práce a to nechtěl především kvůli negativnímu vlivu na kvalitu života pro sebe a svou mladou rodinu.

Farmáři si nevzpomínají, jak zahájili diskusi o rozvoji partnerství mezi farmami, ale první myšlenky na toto téma přišly v roce 2014. Zpočátku zvažovali možnost, že Sean zaměstná Kierana na své farmě. Nicméně toto bylo nakonec zamítnuto, neboť:

- Kieran chtěl „raději pracovat s někým než pro někoho“.
- Sean cítil, že by se Kieran více angažoval, pokud by se staral o svůj vlastní skot.

V důsledku toho dospěli k závěru, že partnerství v zemědělství je pro ně oba nejlepší volba. Kieran nevládnul žádné pozemky ani hospodářská zvířata, které by mohl zapojit do partnerství. Avšak příjmy z jeho předchozí práce mu umožnily investovat do zemědělského podniku. Jejich primární motivací při vytváření partnerství v oblasti zemědělství bylo zajistit oběma rodinám příjmy a lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem.

Vytvoření partnerství mezi farmami

Kieran a Sean požádali o radu zemědělského poradce Teagasc, který jim pomohl najít cestu, jak rozvíjet partnerství mezi farmami. Získali radu a praktickou podporu od specializované firmy Teagasc Farm Business Structures, která disponuje odbornými znalostmi v oblasti spolupráce.

Zpočátku měli obavy, že skutečnost, že Kieran nebyl vlastníkem půdy, by mohlo způsobit problémy, ale společnost Teagasc jim objasnila, že to není problém, a poskytla jim vzor dohody o partnerství mezi farmami, kterou upravila tak, aby vyhovovala jejich specifickým potřebám.

Každý individuálně získali také informace od svých právníků, aby si mezi sebou vyjasnili právní otázky týkající se dohody a také se radili se svými účetními.

Společně si připravili finanční plán a poté dokončili dohodu o partnerství. Formální partnerství pak bylo zahájeno 1. ledna

2016. Jejich dohoda o partnerství se zaměřuje spíše na obecné oblasti spolupráce než na specifika každodenních činností nebo jednotlivých rolí.

Provoz partnerství mezi farmami

Partnerství funguje již dva roky, jeden rok byl obzvláště náročný z důvodu kolísání cen mléka. Plán rozvoje a expanze podniku, který se nyní realizuje, má za cíl dojit 140 krav. Oba se totiž domnívají, že tento počet krav a úroveň produkce bude postačovat k tomu, aby poskytl příjem pro dvě rodiny a současně zajistil pro obě rodiny dobrý životní styl.

Vedle rozšiřování stáda mléčného skotu byly potřebné také investice do vybavení. Sean přinesl do partnerství své pozemky, stávající zařízení a stádo dojnic, zatímco Kieran přinesl do podnikání kapitál.

Jedním z klíčových úspěchů dohody o partnerství je to, že Kieran a Sean dobře spolupracují, chápou vzájemné motivace a sdílejí společnou vizi farmy. Počáteční vzájemná znalost situací obou partnerů umožnila, že mají mezi sebou pozitivní pracovní vztah. V důsledku toho bylo pro ně relativně snadné se přizpůsobit tomu, že jsou "spolupracovníci ve společném zemědělském podniku".

Nepovažovali za nezbytné specifikovat jednotlivé role a odpovědnosti každého partnera, protože zjistili, že se problémy řeší a v této oblasti nevznikly žádné závažné problémy. Sean provádí více prací se stroji a Kieran se více zaměřuje na péči o zvířata. Plánování a rozhodování jsou obvykle prováděny během snídani, kde se shodují na prioritách pro den a také plánují dlouhodobější priority. Otevřená a čestná diskuse přinesla to, že nevznikají žádné závažné problémy.

Výhody partnerství

Výhody partnerství pro Seana a Kierana lze shrnout takto:

- Příležitost rozšířit stádo mléčného skotu,
- Zajištění lepšího příjmu pro obě rodiny,
- Sdílené rozhodování - znalosti a zkušenosti dvou lidí,
- Společný závazek ke společným cílům,
- Snížení stresu,
- Snížené pracovní zatížení, které umožňuje mít více volného času po celý rok, ale zvláště sdílené pracovní zatížení v hlavní sezóně,
- Nižší závislost na hledání externích pracovníků,
- Lepší kvalita života a více času na rodinu,
- Zlepšení zdraví, bezpečnosti a pohody.

Příležitosti/hrozby partnerství mezi farmami

K dnešnímu dni se Kieran ani Sean nesečkali se žádným zásadním problémem. Domnívají se však, že síla jejich pracovního vztahu a vzájemná důvěra jsou klíčovou silou proti jakýmkoli problémům. Myslí si však, že jiná partnerství by mohla být ohrožena, pokud partneři nejsou kompatibilní, nemohou spolu pracovat nebo si vzájemně nedůvěřují. Domnívají se, že lidské faktory jsou pro partnerství větším výzvou než jakýkoliv jiné faktory.

Spokojenost s partnerství mezi farmami

Zatímco partnerství mezi farmami je stále v rané fázi vývoje a vstupuje do třetího roku, oba partneři jsou s dosavadními

zkušenostmi velice spokojeni. Jsou obzvláště spokojeni s perspektivou práce a volného času a s pozitivním dopadem na rodinný život.

Znalosti, dovednosti a školení

Oba partneři absolvovali zemědělské školení a měli zkušenosti s provozováním a řízením zemědělských podniků. Proto před založením partnerství nevyžadovali zvláštní školení v oblasti zemědělství. Je však důležité, aby potenciální partneři disponovali zemědělskými znalostmi, zkušenostmi a absolvovali školení.

Po zralé úvaze Sean a Kieran zjistili, že nejlepší školení, kterého se mohou zúčastnit zemědělci zvažující partnerství mezi farmami je promluvit s dalšími zemědělci, kteří jsou již zapojeni do nějakých typů partnerství mezi farmami. Tito zemědělci jim pomohli získat zkušenosti z první ruky, nahlédnout do celého procesu a získat vedení o praktických tématech.

Školení může být pro potenciální partnery také přínosem. Ale ujasnění toho, zda potenciální partneři mají schopnost pracovat společně a sdílet odpovědnost je těžké jim poskytnout ve formě školení. Tyto schopnosti musejí zemědělci rozvíjet sami individuálně.

Základní dovednosti potřebné pro úspěšné partnerství mezi farmami jsou: základní zemědělské znalosti, školení a zkušenosti; otevřenost a ochota pracovat v partnerství; vzájemná důvěra; sdílené cíle a motivace; dobré komunikační schopnosti; ochota zapojit se do sdíleného rozhodování a hledání kompromisu.

Rady/doporučení

Základním faktorem úspěchu v tomto partnerství je kompatibilita partnerů. Proto zemědělci, kteří zvažují partnerství mezi farmami, by měli pečlivě zvážit, s kým chtějí do partnerství vstoupit, jaký typ osobnosti je daná osoba, přístupy k práci, výhledy, motivace a postupy řízení zemědělských podniků.

“ Lidé musí mít stejnou motivaci a cíle – musí tzv. zpívat stejnou písničku - farma a podíly jsou až druhotné po lidském vztahu. ”

“ Potenciální partner je důležitější než půda, krávy nebo cokoli jiného - další věci mohou být vyřešeny, jakmile se partneři shodují. ”

Zkušenost z tohoto partnerství je, že právní úprava (smlouva) je důležitá pro pokrytí hlavních aktiv, strojů, budov a investic. Některé dohody o partnerství specifikují také roli, odpovědnosti a každodenní činnosti. Zda bude potřeba upravovat i tyto věci a činnosti je závislé na konkrétním partnerství. V Seanově a Kieranově případě je vztah volně plynoucí a nevyžaduje, aby malé věci byly specifikovány v dohodě. Zemědělci musí přizpůsobit dohody svým vlastním potřebám.

Důležitou oblastí, kterou je třeba zvážit, je přístup k volnému času a svátkům. Sean a Kieran souhlasí s tím, že je třeba si odpočinout a vzájemně si umožnit vzít si volno a dovolenou.

Poradenství a informace jsou k dispozici zejména od společnosti Teagasc a zemědělci by měli využít dostupné odborné znalosti, protože jim mohou pomoci objasnit problémy a zajistit plynulý průběh procesu.

Jiní zemědělci, kteří jsou zapojeni do partnerství mezi farmami, mohou ostatním poskytnout přehled o procesu a pokyny pro začátek. Rovněž stojí za to, aby zemědělci viděli, jak fungují jiná partnerství v praxi.

Sean a Kieran zjistili, že je důležité ukázat mladým zemědělcům a studentům partnerství mezi farmami a možné příležitosti, které se jim naskytují.

Dotazy/Otázky

- Jak moc kompatibilní jste s vaším potenciálním partnerem v oblasti společné práce?
- Navštívili jste a mluvili jste s farmáři, kteří již založili partnerství?
- Můžete získat přístup, rady a informace, kterou jsou dostupné jako např. od společnosti Teagasc v Irsku?
- Jaká je vaše hlavní motivace pro založení partnerství mezi farmami?

Klíčová slova

Klíčová slova o spolupráci

Produčenská skupina

Klíčová slova a farmě

Mléčná farma

Malé rodinné farmy

Partneři

Limerick Institute of Technology:
(Irsko)
www.lit.ie/rdi

Hof und Leben GmbH
(Německo)
www.hofundleben.de

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace Soukromého Zemelstvi
Ceske Republiky (Česká republika)
www.asz.cz

On Projects Advising SL
(Španělsko)
www.onprojects.es

Union de Agricultores y Ganaderos-
Jovenes Agricultores de Jaén (Španělsko)
www.coagjaen.es

Biotehniški Center Naklo
(Slovinsko)
www.bc-naklo.si

Confederazione Italiana Agricoltori Toscana
(Itálie)
www.ciatoscana.eu

European Landowners' Organisation
(Belgie)
www.europeanlandowners.org

Sociální Média

/CoFarm
www.facebook.com/CoFarm-1793897127551330

www.cofarm-erasmus.eu

/COFARM_ERASMUS
www.twitter.com/COFARM_ERASMUS

Webová stránka projektu

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací odpovídá výlučně autor. Publikace nerepresentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.
CO-FARM: Enhancing COoperation amongst FARMing entrepreneurs
Projekt č. 2016-1-IE01-KA202-016870